

N:o 21.

Ank. till Riksd. Kansli den 1 April 1874, kl. 5 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition med förslag till förordning angående de villkor, hvarunder utländing må förvärfva eganderätt till fastighet i Sverige.

Begge Kamrarne hafva till Lag-Utskottet remitterat omförmälda nådiga proposition, som är af denna lydelse:

Sedan uti särskilda inom Riksdagens båda Kamrar väckta motioner uppmärksamheten fästats å de vådor, som, efter motionärernes förmenande, kunde för-anledas deraf, att utländingar, utan att i riket sig bosätta och blifva svenska medborgare, finge med Kongl. Maj:ts tillåtelse förvärfva och besitta fast egendom, har Riksdagen i underdånig skrifvelse den 23 Maj 1873 funnit sig föranlåten att, med uttalande af de betänkligheter, som hos Riksdagen uppstått i fråga om lämpligheten af obegränsadt medgifvande för utländingar, och särskildt hvad anginge tillåtelse för utländska bolag, handelsfirmor eller föreningar af dylika, att här i riket förvärfva fast egendom, i underdånighet anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes taga under öfvervägande, om och i hvad mån ytterligare bestämmelser, till inskränkning i så beskaffade medgifvanden eller eljest angående vilkoren derför, utöfver hvad genom Kongl. Kungörelsen den 3 Oktober 1829 i detta afseende redan vore stadgadt, kunde vara behöfliga och böra meddelas, samt derom till Riksdagen göra den framställning, hvartill Kongl. Maj:t funne omständigheterna föranleda.

Med anledning häraf har Kongl. Maj:t från dess samtliga Befallningshafvande infordrat upplysning om de fastigheter å landet, hvilka tillhöra utländske män, äfvensom uppgifter så väl å fastigheternas taxeringsvärde samt huruvida egarne äro i riket boende eller ej, som ock angående deras sätt att sköta fastigheterna och särskildt hushållningen med skogarne äfvensom förhållandet till underhafvande jemte hvad mera, som kunde på bedömandet af fördelarne eller olägenheterna af svensk

jords upplåtelse åt utländsk man hafva inflytande. De upplysningar, som sålunda erhållits, har Kongl. Maj:t funnit vara af beskaffenhet, att Kongl. Maj:t ej vill föreslå lagstiftningens mellankomst, i ändamål att åstadkomma inskränkning i medgifvanden för utlänningar att här förvärfva fastighet eller att uppställa skärpta villkor för sådana medgifvanden. Deremot anser Kongl. Maj:t hinder icke möta att låta den i grundlagen stadgade ordning för stiftande af civillag tillämpas äfven å bestämmelserna i förevarande ämne. I sådant afseende har ett författningsförslag blifvit utarbetadt; och vill Kongl. Maj:t, med öfverlemnande af de i Högsta Domstolen och Stats-Rådet angående denna fråga hållna protokoll, jemlikt § 87 Regeringsformen, föreslå Riksdagen att antaga följande

“Förordning angående de villkor, hvarunder utlänning må förvärfva eganderätt till fastighet i Sverige.

Med upphäfvande af Kongl. Kungörelsen den 3 Oktober 1829 angående villkoren, hvarunder utländske män kunna förvärfva och besitta fast egendom i riket äfvensom af nådiga Förordningen den 4 Juni 1868 om utsträckt frihet för Kongl. Maj:ts norske undersåter att här i riket drifva näring m. m., i hvad densamma angår norsk mans eller norsk qvinnas rätt att i Sverige besitta fast egendom, förordnas som följer:

1 §.

Vill utlänning här i riket förvärfva eganderätt till annan fastighet, än som honom i arf tillfaller, begäre Konungens samtycke dertill. Innan detta erhållits, må ej utlänningen på grund af sitt fång såsom egare till fastigheten anses eller ansökan om lagfart derå af domstol upptagas.

Om utländings arfsrätt till fast egendom inom riket gälle hvad allmänna lagen derom innehåller.

2 §.

Utlänning vare i afseende å förvaltning af fastighet, som han i riket eger, underkastad svensk lag samt sålunda äfven den inskränkning i nyttjanderätt till skog, som nu är eller framdeles kan genom allmän författning för hela landet eller viss del deraf varda stadgad.

3 §.

För hvarje egendom, som utlänning här i riket eger, skall han alltid hafva ett i orten bosatt ombud, som är svensk undersåte och vid de tillfällen, då egaren icke veterligen i riket sig uppehåller, skall ega att i angelägenheter, som röra fastigheten,

fastigheten, ej mindre å egarens vägnar emottaga stämningar, kallelser och andra delgifvanden, än äfven vid domstolar och hos andra embetsmyndigheter svara för egaren; i hvilket afseende den utländske egaren åligger att hos vederbörande domstol, icke allenast då lagfart sökes, uppgifva ombudets namn och vistelseort, utan ock sedermera anmäla inträffande ombyten af sådant ombud, vid äfventyr att, i händelse föreskriften derom skulle finnas icke vara iakttagen, domaren å landet eller domstol i stad må, uppå anmälan, i förekommande fall så beskaffadt ombud å egarens vägnar med laga verkan utse.

4 §.

Der, genom redan afslutad öfverenskommelse med främmande makt, dess undersåter är tillförsäkrad viss förmån i afseende å förvärfvande och besittning af fastighet i riket, vare den, utan hinder af hvad ofvan sägs, fortfarande gällande.

5 §.

Norsk undersåte vare berättigad att utan särskild tillåtelse förvärfva fastighet i Sverige. Om sådan egare gälle hvad i 2 § samt, der han ej är här i riket bosatt, hvad i 3 § af denna Förordning angående utländing finnes stadgadt“.

Vid verkställd granskning af detta nådiga förslag har Utskottet ej funnit anledning att deremot framställa någon anmärkning, och får Utskottet alltså värd-samt hemställa,

att Kongl. Maj:ts ifrågavarande nådiga proposition måtte af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 1 April 1874.

På Utskottets vägnar:

Eric Sparre.

Reservation:

af Herrar Grefve *Sparre* och *Philipsson*: "Då vi anse 2 § i den föreslagna Förordningen, angående de vilkor, hvarunder utlänning må förvärfva eganderätt till fastighet här i landet, icke innehålla annat, än uttalande af en uti den internationela rätten allmänt *erkänd* grundsats, samt vi finna förslaget i öfrigt icke innefatta andra stadganden, än sådana, som af Kongl. Maj:t hittills meddelats vid beviljande af tillstånd för utländske män att besitta fastighet i riket, hafva vi så mycket mindre funnit oss böra tillstyrka Riksdagen att antaga Kongl. Maj:ts nu ifrågavarande nådiga Proposition, som vi anse det vara önskvärdt, att Kongl. Maj:t i administrativ lagstiftningsväg pröfvar behovet af de ytterligare bestämmelser i hithörande hänseenden, som af omständigheterna tid efter annan kunna påkallas."

Herr *Sven Nilsson* har begärt få antecknadt, att han vid ärendets handläggning inom Utskottet icke närvarit.